

Ο ΣΙΘΗΚΟΣ ΕΟΥΘ

η

τὰ ἡθη τοῦ αἰώνος

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΡΩΤΟΦΑΝΕΣ

ὑπὸ Ιακώβου Γ. Πιτζιπίου. (1)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Κεφάλαιον Α'.

Ο Καλλίστρατος Εὐγενίδης καὶ οἱ Πίθηκος Ξούθ.

Ο Καλλίστρατος Εὐγενίδης, ἀγωνιστὴς καὶ τραπεζίτης, ἐνομίζετο δὲ πλουσιώτερος, εὐφυέστερος, πολυμαθέστερος καὶ εὐγενέστερος νέος τῶν Ἀθηνῶν· ἐπιστρέψας κατὰ τὸ ἔτος 1844 ἐκ τῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν πεφωτισμένην Εὐρώπην σπουδαίων καὶ μακρῶν αὐτοῦ περιηγήσεων, ὃπου εἶχε διδαχθῆ ἐν θραχεῖ διαστήματι χρόνου δλα τὰ φιλολογικὰ, φιλοσοφικὰ, ἐπιστημονικὰ, καὶ πολιτικὰ μαθήματα, τὰς ὥραιας τέχνας καὶ πολλὰς παλαιὰς καὶ νέας γλώσσας, κατώκει ἐν τῇ πρωτευόσῃ τῆς Ἑλλάδος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος πλησίον τῶν Ἀνακτόρων, περιμένων τὴν ἀφευκτὸν εὐκαιρίαν τοῦ γὰ δυνηθῆ νὰ ὀφελήσῃ διὰ τῶν ὑψηλῶν γνώσεων, τῶν ἔξοχῶν ἀρετῶν καὶ τῆς μεγάλης αὐτοῦ πείρως τὴν πατρίδα, τὸ ἔθνος, τὴν ἀνατολὴν καὶ δύσιν καὶ ὅλην τὴν οἰκουμένην.

Κατὰ τὴν εἰς Ἀγγλίαν διατριβὴν αὐτοῦ εἶχεν ἀγοράσει εύφυϊ τινα πίθηκον ἐκ τοῦ γένους τῶν Ὁρανγκουτάνων, ὀνομαζόμενον Ξούθ, τὸν δποῖον δὲ πρῶτος αὐτοῦ δεσπότης, εἰς τῶν σφρόδρα πλουσίων καὶ περιφανῶν λόρδων τοῦ τόπου, εἶχε τόσον ἔξημερώσει, ὥστε μετεχειρίζετο αὐτὸν κατ' Ἀγγλικὴν ἴδιοτροπίαν νὰ θαλαμηπόλον, ἐνασμενίζομενος νὰ συνεννοῆται μετ' αὐτοῦ διὰ σχημάτων καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις, ἔνεκα τῆς μεγάλης ἀποστροφῆς τὴν δποίαν δὲ εὐγενῆς λόρδος ἡσθάνετο δσάκις ἡναγκάζετο νὰ ταπεινωθῇ εἰς τὸ γὰ ἐκφράσῃ τὰς θελήσεις αὐτοῦ

διὰ τοῦ λόγου πρὸς τοὺς ὑπηρέτας τοῦ ἀνθρωπίνου εἶδος· στιχηματήσας δέ ποτε δὲ ῥηθεὶς λόρδος κατὰ τὸν Αὔγουστον μῆνα μετά τενος Κόμητος ἐκ τῶν φίλων αὐτοῦ, ὅτι εἰς τὰς 28 τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς δὲν θέλει δράξει εἰς Λονδίνον καὶ ψευσθεὶς τῆς ἐλπίδος, διότι δὲ ὅλης ἔκεινης τῆς ἡμέρας ἐπεισ ῥκγδαιά δροχὴ, δὲ λόρδος μὴ καταδεχόμενος νὰ φανῇ, ὅτι ἐνικήθη πληρόνων πρὸς τὸν Κόμητα τὰς δέκα λίρας, τὰς δποίας εἶχον προσδιορίσει νῷς πρόστιμον τοῦ στιχήματος, ἀπηγχονίσθη τὴν νύκτα ἀφ' ἐνὸς τῶν στύλων τῆς κλίνης αὐτοῦ ἔνεκα τούτου δὲ θαλαμηπόλος Ξούθ, πωληθεὶς κατὰ τὴν γενομένην δημοπρασίαν τῶν πραγμάτων τοῦ ἀπηγχονισθέντος Λόρδου, μετέδη εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ εὐγενεστάτου ἡμῶν συμπολίτου.

"Αν δὲ καὶ γενικῶς οἱ Ὁραγκουτάνοι διακρίνωνται μεταξὺ τῶν ἄλλων εἰδῶν τῶν πιθήκων διὰ τῆς μεγάλης αὐτῶν πρὸς τὸν ἀνθρωπὸν δμοιότητος, ἀλλ' ἡ δμοιότης αὐτῇ ἀπεκαθίστατο ἔτι μᾶλλον καταπληκτικωτέρα ἐπὶ τοῦ πιθήκου Ξούθ, ἔνεκα τῆς ἔξωτερικῆς αὐτοῦ μορφῆς, τοῦ μεγέθους τοῦ σώματος, τοῦ βαθμοῦ τῶν διανοητικῶν δυνάμεων καὶ τῶν ἔξαισίων προτερημάτων τοῦ ζώου τούτου δὲ πίθηκος Ξούθ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐνεδύετο μακρὸν φόρεμα, ἐφόρει πέδιλα, καὶ ἐφερεν εἶδος πίλου ἐπὶ τῆς κακοεσχηματισμένης αὐτοῦ κεφαλῆς· αὐτῇ δὲ καὶ ἡ ρύπαρα καὶ δασύτριχος μορφὴ τοῦ

(1) Ἐπειδὴ καὶ τὸ σύγγραμμα τοῦτο θέλει τυπωθῆ ὑπὲ τοῦ συγγραφέως εἰς ἴδιατερον βιβλίον, ἀπαγορεύεται πᾶσα μετατύπωσις αὐτοῦ.

προσώπου αὐτοῦ, αἱ τε μαλλώδεις καὶ εἰς ὅξεῖς ὄνυχας ἀπολήγουσαι αὐτοῦ γεῖρες καὶ ἡ παντελῆς ἔλλειψις τοῦ λόγου ἦσαν σχεδὸν τὰ κυριώτερα καρκινηριστικά, τὰ διακρίνοντα τὸ ἀλογον τοῦτο ζῶον ἀπὸ τοῦ κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ ὅμοιώσιν πλάσματος τῶν χειρῶν τοῦ δημιουργοῦ.

'Αλλ' ἀφοῦ εἴπομεν τοσαῦτα περὶ τοῦ πιθήκου Σούθι, ἥθελεν εἰσθαι ἀδικον νὰ μὴν εἴπωμέν τι καὶ περὶ τῆς καταγωγῆς τοῦ εὐγενεστάτου αὐτοῦ δεσπότου, μάλιστα ἐν ᾧ τὸ γενεαλογικὸν δένδρον τοῦ Καλλίστρατου Εὔγενίδου δὲν εἶναι οὕτε ὑψηλότερον, οὕτε μᾶλλον πολύκλινον παρὰ τὸ τοῦ πιθήκου Σούθηδιότι διατήρητο ἀγωγιάτης ἐκ Τραπεζοῦντος, ὡνομάζετο ἀπλῶς Γιάννης ἀγωγιάτης της Τραπεζούντιος πλουτήσας δὲ ἀνελπίστως κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν, ἀπέστειλε τὸν μονογενῆ αὐτοῦ υἱὸν Κώλιαν εἰς Εὐρώπην, διὰ νὰ ἐξευγενισθῇ καὶ φωτισθῇ· δύο δὲ μῆνας μετὰ τὴν εἰς Ἀθήνας ἐπιστροφὴν τοῦ Κώλια, ὁ Γιάννης ἀπέθανεν ἀφῆσας αὐτὸν ἀληρονόμον μεγάλης χρηματικῆς καὶ κτηματικῆς περιουσίας.

'Ο Κώλιας λοιπὸν τοῦ Γιάννη ἀγωγιάτου Τραπεζούντιον κατὰ τὴν ἐν τῇ πεφωτισμένῃ Εὐρώπῃ περιήγησιν αὐτοῦ, ἐνόμισε κατάληλον νὰ μεταβάλῃ ἐπὶ τὸ εὐγενικότερον τὸ μὲν Κώλιας, εἰς τὸ Καλλίστρατος, τὸ δὲ Γιάννη, εἰς τὸ Εὐγενίδης, τὸ δὲ ἀγωγιάτου, εἰς τὸ ἀγωνιστοῦ, καὶ τὸ Τραπεζούντιος εἰς τὸ Τραπεζίτης· καὶ οὕτως ἐσφυρηλάτησε θαυμασίως τὸ ὠραῖον αὐτοῦ ὄνομα, Καλλίστρατος Εὐγενίδης Ἀγωνιστῆς καὶ Τραπεζίτης· ὑπὸ δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ὑπῆρχε γνωστὸς εἰς δόλον τὸν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ κράτους κόσμον, καὶ ὑπὸ τοῦτο τὸ ὄνομα ἐξέμινον οἱ Ἐρημεριδογράφοι τῆς πρωτεύουσης τὰς πατρογονικὰς σπανίας αὐτοῦ ἀρετὰς, δσάκις ἐπλήρωνεν ἀνὰ 30 λεπτὰ τὸν στίχον εἰς μετρητὰ, καὶ τακτικῶς τὴν ἑξαμηνιαίαν αὐτοῦ συναδρομήν.

'Ο Καλλίστρατος λοιπὸν ἐκπαιδευθεὶς εἰς τὴν πεφωτισμένην Εὐρώπην, ἔχων πλῆρες καλλους, εὐγενίας καὶ ἡρωϊσμοῦ ὄνομα καὶ ἐξοδεύων ἀφθόνως τὰ χρήματα τοῦ μακαρίτου πατρὸς αὐτοῦ Γιάννην, εἰσῆκθυ λίαν εὐκόλως καὶ ἀμέσως εἰς ὅλας τὰς συναναστροφὰς τῶν Ἀθηνῶν, παρευρίσκετο εἰς ὅλους

τοὺς χοροὺς τῆς αὐλῆς καὶ προσεκαλεῖτο εἰς ὅλα τὰ διπλωματικὰ γεύματα τῶν ὑπουργῶν καὶ ἔνων πρέσβεων· ὅλοι δὲ οἱ μεγάλοι πολιτικοὶ τῆς πρωτευούσης (καὶ μάλιστα οἱ Εὐρωπαῖοι) ἐθαύμαζον ἐκάστοτε τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἀγχίνοιαν, τὰς ὑψηλὰς γνώσεις καὶ τὴν εὐγενῆ συμπεριφορὰν, καὶ προσέθεσαν εἰς τὸ σχοινοτενὲς ὄνομα τοῦ Καλλίστρατου τὴν προσηγορίαν *le genie Grec*, διπεινούστας τοῖς "Ἐλληνοῖς" καὶ ἀληθῖοῖς δὲν ὑπῆρχεν ἔθιμον, ἡ συρμὸς Εὐρωπαϊκὸς, τὸν ὅποιον δικαίωσε τὸν Καλλίστρατος νὰ μὴν ἐμιμεῖτο ἀμέσως, καὶ μάλιστα νὰ μὴ φέρῃ εἰς τὸ ἀκρον τῆς τελείωτης· οἱ δάπται, οἱ ὑποδηματοποιοί, οἱ κουρεῖς, οἱ μυρεψοί, οἱ πιλοποιοί, καὶ αἱ πλύστραι τῶν Ἀθηνῶν ἴσταντο δείποτε ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ, δσάκις τὸ έραρμετρον τοῦτο τοῦ δυτικοῦ συρμοῦ διέσαινε, διὰ νὰ παρατηρήσωσιν αὐτὸν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, νὰ περιεργασθῶσι καὶ μυρισθῶσι, καὶ οὕτω νὰ κανονίσωσι πάσας τὰς πράξεις καὶ ἐπιχειρήσεις αὐτῶν· διὰ κοινῆς γνωμοδοτήσεως διωρίσθη πρωστάτης τοῦ θεάτρου, πρόεδρος τῆς φιλαρμονικῆς ἐταιρίας, ἔφορος τῆς λέσχης, ρυθμιστής τοῦ Ἱπποδρομίου, κανονιστής τῶν δημοσίων ἑορτῶν καὶ γενικὸς κοσμήτωρ καὶ εἰσηγητής ὅλων τῶν χορῶν τῆς πρωτεύουσης· καὶ δικαίως ἥθελεν δομοιώσει τις τὸν Καλλίστρατον πρὸς ἡμίκοντον θερόροφάγον, τὸν ὅποιον ἡ δυτικὴ φιλοκαλία ἔρριψεν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὰ καθαρίση τὸ κλασικὸν τοῦτο ἔδαφος ἀπὸ μικρῶν τινῶν ἀπηρχαιωμένων κηλίδων, τὰς δοπίας δὲν ἐπρόθιμασαν νὰ ἐξαλείψωσιν ἡ ὑπὸ τῶν περιφήμων διαχειριστῶν τοῦ δανείου ἐπινοηθεῖσα Εὐρωπαϊκὴ διάπλασις καὶ ἐπεξεργασία τῶν ἀμόρφων καὶ ἀκατεργάστων Ἑλληνικῶν ἡθῶν.

'Αλλὰ καὶ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν θαλάμων τῆς οἰκίας τοῦ Καλλίστρατου ὑπῆρχε κεκοσμημένον διὰ τῆς λεπτομερεστέρας ἀπομιμήσεως τῶν εὐγενῶν αληρονομιούχων νέων τῆς δύσεως· ἡ αἴθουσα, ἡ θάλαμος τῆς ὑποδοχῆς, περιεῖχε Γαλλικὰ ἀνακλιντήρια ἐκ μεταξονών ὑφασμάτων, Ἀμερικανικὰς αἰώρας, Ἀγγλικούς καθρέπτας, Μαροκηνούς τάπητας, καὶ κατὰ μέσον μεγάλην στρογγύλην τράπεζαν ἐξ ὠραίου μαρμάρου τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Καρράρας, ἐπὶ τοῦ κέντρου τῆς δοπίας ἴστατο ὡς πυραμίς ὀλόχρυσος Περσικὴ καπνοσύριγξ ἐκ Κιναϊκοῦ λευκαργίλου· περὶ

δὲ τὸ ἀνατολικὸν τοῦτο μαυσωλεῖον ἔκειντο διάφορα χρυσοδεμένα βιβλία εἰς Κιναϊκὴν, Σανσκριτικὴν, Μογγολικὴν, καὶ Βιρμανικὴν γλῶσσαν, πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ διασκέδασιν τῶν παρευρισκομένων φίλων εἰς τὰς ἑσπερινὰς συναναστροφὰς τοῦ Καλλιστράτου ἀπέναντι δὲ τῆς θύρας τῆς αἰθούσης ἐκρέματο μεγάλη εἰκὼν, ἔχουσα ὑψός μὲν πέντε πηχῶν, πλάτος δὲ περίπου ἑπτά, παριστῶσα διὰ ζωητάτων χρωμάτων ἄνδρα ὑψηλοῦ ἀναστήματος, φέροντα πλατυτάτην φουστανέλαν, ἐπὶ δὲ τῶν ὥμων χρυσᾶς Εὐρωπαϊκᾶς ἐπωμίδας ἀρχιπτρατῆγου καὶ ἔχοντα τὸ στῆθος κεκαλυμμένον ὑπὸ πλήθους Εὐρωπαϊκῶν παρασήμων· δὸς παριστώμενος οὗτος ἡρώς εἰς μὲν τὴν δεξιὰν κεῖρον ἐκράτει ῥομφαίαν, δὲ δὲ ἐφανετο θεριζών τοὺς πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ κειμένους Οθωμανούς, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς ἐφαίνετο στηθίζων ἐπὶ τινος φρουρίου τὴν κυανόλευκον Ἑλληνικὴν σημαίαν κάτωθεν δὲ τῆς εἰκόνος ὑπῆρχε γεγραμμένη χρυσοῖς γράμμασιν ἡ ἔξτης ἐπιγραφὴ « δὸς ἡρώς πατήρ μου ἀρνύων πρῶτος τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν ἐπὶ τοῦ φρουρίου τῷ Θερμοπυλῶν, κατὰ διαταγῆν τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, τῷ πρώτῳ ἔτει καὶ μηρὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαιγαστάσεως. » Παρὰ δὲ τὴν εἰκόνα ταύτην ἐκρέματο ἀλληλούχοις μικροτέρα παριστῶσα εὐγενῆ κυρίων ἐνδεδυμένην λαμπρὰ Εὐρωπαϊκὰ φορέματα, ἀνακεκλιμένην ἐπὶ χρυσούφαντου θρόνου, κρατοῦσαν βιβλίον εἰς τὴν κεῖρα καὶ ἀναγνώσκουσαν μετὰ προσοχῆς· κάτωθεν δὲ τῆς εἰκόνος ταύτης ἐφαίνετο ἡ ἐπιγραφὴ « ἡ ἐκ τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας Κωνσταντίου τοῦ Πορφυρογενῆτος καταγομένη μήτηρ μου, ἀραιγιώσκουσα τὴν ὑπὸ τῆς ἔξαδέληγης αὐτῆς Δουκίσσης Ἀμπρατές ιστορίαν τοῦ Ναπολεοντος. »

Διάφοροι δὲ ἀλλαι πλουσίως περικεχρυσωμέναι εἰκόνες, παριστῶσαι τὰ καταπληκτικώτερα συμβάντα τῆς ἴστορίας τῆς Χαλιμᾶς καὶ τοὺς λαμπροτέρους ἀθλους τοῦ Δονικιστού, ἐκάλυπτον τοὺς διὰ τῶν τριῶν χρωμάτων τῆς Γαλλικῆς σημαίας χρωματισμένους τοίχους τῆς αἰθούσης· διότι ὁ γέος, τὸ λέγομεν ἐν παρόδῳ, ἡγάπα πολὺ τοὺς Γάλλους, κυρίως διὰ τὸ πολυχρώματον αὐτῶν.

Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν θαλάμων τὸ μὲν σπουδαστήριον περιεῖχε λαμπρὰν βιβλιοθήκην, ἐμπεριέχουσαν

διάφορα χρυσοδεμένα βιβλία· μεταξὺ δὲ τῶν ὡραίων ἐρμαρίων τοῦ σπουδαστῆρίου τούτου ὑπῆρχε μάλιστα ἐν, τὸ ὅποιον ὁ Καλλίστρατος εἶχεν ἀγοράσει εἰς Παρισίους κατὰ τινα δημοπρασίαν χρεωκοπήσαντός τινος ἐμπόρου, κατεσκευασμένον ἐκ λευκοῦ ἔβρενου καὶ φέρον μεγάλην κεχρυσωμένην ἐπιγραφὴν, κρατοῦμένην ὑπὸ δύο ἀναγλύφων παριστώντων, τοῦ μὲν τὸν κερδῶν Ἐρυζην, τοῦ δὲ τὸν Ησειδῶνα καὶ λέγουσαν « ἴδιαίτερα συμφέροντα καὶ λογαριασμοὶ » ὑπὸ δὲ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ὁ Καλλίστρατος ἐπρόσθετε « Καλλίστρατου Εὐγερίδου ἀγωνιστοῦ καὶ τραπεζίτου ἀγαθὴ τέχη » καὶ προσδιώρισε τὸ ὡραίότατον τοῦτο ἐρμάριον διὰ τὰ συγγράμματα τῆς ὑψηλῆς διπλωματίας, τὰ δοπιᾶ εἴχε περαγγείλει εἰς διαφόρους βιβλιοπώλας τῆς νέας Γεφύρας τῶν Παρισίων· ἀλλ’ ἐπειδὴ αἱ μὲν θῆκαι τοῦ πολυτίμου ἐρμαρίου ἦσαν χαμηλαὶ, τὰ δὲ ῥηθέντα συγγράμματα σταλέντα εἰς Αθήνας πρὸν νὰ προφίλασῃ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Καλλίστρατου, δὶς δὲ ἐπειμπε τὸν ἔξαμον τοῦ ὑψους τῶν παραγγελθέντων βιβλίων, τὰ συγγράμματα, λέγομεν, ταῦτα ἦσαν τὰ μὲν εἰς φύλλον, τὰ δὲ εἰς μέγα τέταρτον, τὰ δὲ διαφόρων μεγεθῶν, ὁ Καλλίστρατος ἔξοικονόμησεν εὔστόχως τὴν δυσκολίαν ταύτην, κόψας δὲ ἐπιτηδείου τεχνίτου τὸ ἔξεχον μέρος τῶν βιβλίων καὶ ἰσομετρήσας αὐτὰ κατὰ τὸ ἐμβαδὸν τῶν θέσεων τοῦ πολυτίμου ἐρμαρίου· τὰ δὲ ἀποκόπεντα ἐκ τῶν βιβλίων τούτων τεμάχια συνέλεξεν εἰς ἔτερον ἐπίσης κομψὸν ἐρμάριον, ἐπιβέστας τὴν ἐπιγραφὴν « λείψανα ἀρχαιοτήτων », πέριξ δὲ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ τούτου ἐρμαρίου, ἐκρέμαντο ἐπὶ τοῦ τοίχου διάφορα ἀλλα ἀρχαιολογικὰ πολύτιμα πράγματα φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν τὰ δομματιαὶ τοῦ Ομήρου, ἡ ταμβακούθηκη τοῦ Σωκράτους, αἱ ἐπωμίδες τοῦ Φωκίωνος, ἡ καπνοσύριγξ τοῦ Ηειστράτου, τὰ ὑποδήματα τοῦ Διογένους, καὶ ἀλλα πολλὰ τοιαῦτα, ἀγορασθέντα ὑπὸ τοῦ χάριν τοῦ συρμοῦ φιλαρχαιολόγου Καλλίστρατου κατὰ τὴν εἰς τὴν Εὐρώπην διατριβὴν αὐτοῦ.

Ο θάλαμος τοῦ πρωτίου παλλωπισμοῦ τοῦ Καλλίστρατου ἦτον ἐπίσης κομψὸς καὶ ὡραῖος· τέσσαρες ὑπερομεγέθεις καθρέπται ἐστόλιζον τοὺς τέσσαρες τοίχους αὐτοῦ· ἐμπροσθεὶς δὲ ἐκάστου καθρέπτου

ἴστατο μεγάλη τετράπλευρος μαρμαροσκέπαστος τράπεζα, ἐπὶ τῆς δοπίας ἴσταντο ἀναμιξίᾳ γάλιματα τῆς Παφίας Θεᾶς, τοῦ Πανὸς, τοῦ Πριάπου, τῆς Ἀρτέμιδος καὶ ἄλλων θεοτήτων τῆς ἀρχαιότητος, διάφορα εἰδὴ νευροσπάστων ἐξ ἀργίλλου, παριστώντων πιθήκους, γαλᾶς, κύνας, γελοτοποιὰ σχήματα νάνων καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἀγγεῖα πλήρη ἀνθῶν καὶ πλήθος ληκύθων πεπληρωμένων ἐκ τῶν εὐωδεστέρων ἀρωμάτων τῆς Γαλλίας καὶ Ἰταλίας.

Εἰς δὲ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ θαλάμου τούτου ὑπῆρχον τέσσαρα ώραια ἔρμαρια ἐμπειρίχοντα τὰ διάφορα φορέματα τοῦ Καλλιστράτου· κατὰ δὲ τὸ μέσον τοῦ θαλάμου ὑψοῦτο εἰδός τις ἀναλογείου ἐνώπιον τοῦ δοπίου ἐνίπτετο καὶ ἐκαλλωπίζετο ὁ Καλλίστρατος. Αἱ δὲ διάφοροι θέσεις τοῦ ἀναλογείου τούτου περιέχον διάφορα φαλίδια, ἀπόμακτρα, κτένια, βέλονίδια, ωτογλυφίδια, ωνυχορίνας, λαβίδιας, δοχεῖα, πινάκια, σάπωνας, δέείδια, δόδοντοκονεις, πίτυρα, πηλοὺς, μυρέλαια καὶ ἐπὶ πᾶσι μικρὸν τετράγωνον προσκεφάλαιον ἐκ χρυσούφράντου μεταξωνόου ὑφάσματος ἐρυθροῦ χρώματος, ἐπὶ τοῦ δοπίου ἔκειντο σταυροειδῶς τεθειμένα δύο πεπαλαιωμένα ἕυραφία, τὰ δοπία ὁ Καλλίστρατος ἐδείκνυεν εἰς ὅλους τοὺς ἐπισκεπτομένους; αὐτὸν, λέγων ὅτι εἶναι τὰ ἕυραφία, δὶς ὃν ἔκυριζετο ὁ μέγας κατακτητὴς τοῦ κόσμου, ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος, καὶ τὰ δοπία εἶχε κατορθώσει ν' ἀποκτήσῃ εἰς Παρισίους πληρόγων μόνον δέκα χιλιάδας φράγκα, ἀλλὰ τὰ δοπία δὲν ἦθελε συγκατανεύειν νὰ παραχωρήσῃ εἰς οὐδένα οὐδ' ἀντὶ μεγάλων θησαυρῶν διὰ τὸ πολύτιμον τῆς καταγωγῆς αὐτῶν.

Οἱ κοιτῶν, τὸ ἔστιατόριον καὶ οἱ λοιποὶ θάλαμοι τῆς οἰκίας, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν τῶν ἀνακτόρων τοῦ Καλλιστράτου ἥσαν κεκοσμημένοι ἐπίσης λαμπρῶς καὶ μετὰ μεγάλης Εύρωπαικῆς φιλοκαλίας, μεθ' ἣς ἀναμίγνυόμενα, φυσικά τινα ἔθιμα καὶ δρέξεις τῆς παλαιᾶς πατρίδος τοῦ Καλλιστράτου, ἀπετέλουν ἐντελές δεῖγμα τῆς ὄνομαξιμένης ἀνατολικῆς φιλοκαλίας, τὴν ὁποίαν οἱ εὐγενεῖς Εύρωπαιοι μετὰ τοσαύτης σπουδῆς ἀπομιμοῦνται, συγκλώνοντες οὕτως εὐφυῶς καὶ ἐναρμονίως διὰ τῆς τερατώδους ταύτης ἀναμιξεως τὰ τοσοῦτον ἀλλήλων ἀφεστῶτα.

Οἱ ἡμερούσιοι δίοις τοῦ Καλλιστράτου ὑπῆρχεν

ἐπίσης αὐστηρῶς κανονισμένος κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν εὐγενῶν τῆς δύτεως νέων· ἐγειρόμενος τῆς κλίνης περὶ τὰς ἐννέα πρὸ μεσημβρίας παρουσιάζετο ἐνώπιον τῆς ἐν τῇ αἰθούσῃ εἰκόνος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐπακολουθούσης αὐτὸν πάσης τῆς ἑκατοῦ θεραπείας, ἡς προηγεῖτο ὁ πίθηκος Ξούθ, καὶ ἡσπάζετο μετὰ κατανύξεως τὴν πατρικὴν χεῖρα· ἀκολούθιας δὲ ὁ πίθηκος Ξούθ, καὶ οἱ λοιποὶ ὑπηρέται γονατίζοντες ἐνώπιον τῆς εἰκόνος καὶ διασταυροῦντες τὰς χεῖρας, ἡσπάζοντο μετ' εὐλαβείας τὸν πόδα τοῦ πρωταγωνιστοῦ ἥρωος τῆς Ἑλλάδος· εἴτα δὲ μετεφέροντο καὶ ἐπραττον τὰ αὐτὰ καὶ ἐνώπιον τῆς εἰκόνος τῆς ἐνδόξου ἀπογόνου τῶν Πορευρογενήτων· μιτὰ δὲ τὴν ἔθιμοταξίαν ταύτην, οἱ μὲν λοιποὶ ὑπηρέται ἀπήρχοντο μετὰ σιωπῆς ἐκαστος εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὁ δὲ Καλλίστρατος μετὰ τοῦ θαλαμηπόλου Ξούθ μόνου εἰτήριζετο εἰς τὸ καλλωπιστήριον, ὅπου ἀφοῦ ἔκυριζετο διὰ τῶν περιφήμων ἕυραφίων τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἐνίπτετο, ἐκαθάριζεν ἐπιμελῶς τοὺς ὄνυχας, ἔτριβε τοὺς ὀδόντας, καὶ ἀπέσπα δὶς ἀργυρᾶς λαβίδος τινὰς τρίχας ἐκ τοῦ μετώπου καὶ τῶν μυκτήρων αὐτοῦ, καὶ ἡλειφε τὴν κεφαλὴν διὰ μύρων καὶ ἄλλων διαφόρων ἀρωματικῶν. Καθ' ὅλην δὲ τὴν ἐργασίαν ταύτην, παρατεινομένην πολλάκις μέχρι μεσημβρίας, ὁ πίθηκος Ξούθ ἴστατο γονυπετής κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας καὶ προσφέρων ἐκάστοτε μετὰ σιωπῆς εἰς τὸν εὐγενῆ αὐτοῦ δεσπότην τὸ ἀναγκαιοῦν ἀπόμακτρον, ἢ μῆρον· μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας ταύτης ὁ Καλλίστρατος μεταβαίνων εἰς τὸ ἔστιατόριον ἐκαμμνε τὸ ὑπὸ αὐτοῦ ὄνομαξόμενον ἀποκαλλωπιστήριον πρόγευμα καὶ μετὰ ταῦτα καταβαίνων τῆς οἰκίας εἰτήριζετο εἰς τὴν λαμπρὰν αὐτοῦ ἀμαξαν, ἐπὶ τῆς δοπίας ἥσαν ἔζωγραφισμένα τὰ οἰκογενειακὰ παράσημα, ἔχων ὄπισθεν τῆς ἀμάξης δύο ὑπηρέτας, ἐξ ὃν δὲν ἔφερε στολὴν λοχαγοῦ τῆς φάλαγγος. ὁ δὲ χρυσούφαγτον Εύρωπαικοῦ ὑπηρέτου στολὴν, καὶ ἀπήρχετο πρὸς ἐπίσκεψιν ἐκάστου τῶν ὑπουργῶν καὶ Εύρωπαικῶν πρέσβεων. Ἀφοῦ δὲ διεπραγματεύετο ἐκεῖ ὅλα τὰ μεγάλα πολιτικὰ συμφέροντα τῆς ἡμέρας, διευθύνετο πρὸς τὸ τέλος τῆς δόδου τοῦ Λιόλου, διόπου κατώκει μετὰ τῆς εὐγενοῦς αὐτῆς οἰκογενείας ἡ ὥραία Σουλτανίτζα, έστιλισσα

τῆς καρδίας τοῦ Καλλιστράτου· διαμένων δ' ἔκει μέχρι τῆς τετάρτης μετὰ μεσημέριαν διηγεῖτο πρὸς αὐτὴν ὅσα ὡμίλησε μετὰ τῶν ὑπουργῶν καὶ ξένων πρέσβεων, καὶ συσκεπτόμενος καὶ λαμβάνων τὰς ὁδηγίας αὐτῆς περὶ τοῦ μεγάλου μέλλοντος τῆς Ἑλλάδος, ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ὃπου εἰσερχόμενος εἰς τὸ καλλωπιστήριον ἔκαμψε τὸν ὄνομαζόμενον καὶ λαβὼν πιστούς γεύματος, καὶ μετὰ ταῦτα ἐγευμάτιζε μετὰ τῶν φίλων αὐτοῦ, ἐὰν δὲν ἦτο προσκεκλημένος παρὰ τινι Εὐρωπαϊκῷ πρέσβει.

Μετὰ δὲ τὸ γεῦμα ὁ Καλλίστρατος, ἀφοῦ συδιελέγετο ὀλίγον μετὰ τῶν φίλων αὐτοῦ, μετέβαινεν εἰς τὸ σπουδαστήριον, ὃπου ἔξαπλούμενος ἐπὶ σκίμποδος καὶ καπνίζων μακρὸν πίπταν ἡκροάζετο τὸν γραμματέα αὐτοῦ Μαρκήζοδελατουρναμπρόσσαν (Marquis dela Tourne—broche) εὐγενῆ Γάλλον, δστις ἰστάμενος ὄρθιος ἐνώπιον τοῦ Καλλιστράτου, ἥρχιζε τὴν ἀνάγωσιν ὅλων τῶν δημοσίων καὶ ἴδιωτικῶν ἐγγράφων καὶ ἐπιστολῶν ὅσα, ἐλάμβανε κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, μέχρις οὐ ἀποκοινώμενου τοῦ Καλλιστράτου, ὃ μὲν γραμματεὺς αὐτοῦ διέκοπτε τὴν ἀνάγνωσιν δι' ἐπιτατικοῦ νεύματος τοῦ πάντοτε παρευρισκομένου ἀρχιθαλαμηπόλου Ξούθ, καὶ παραδίδων εἰς τὸν πίθηκον ὅλα τὰ ἀναγνωσθέντα καὶ μὴ, ἔγγραφα, ἔξηρχετο ἡσύχως, ὃ δὲ Ξούθ συλλέγων τὰ πάντα περιετύλισσεν ἐπιμελῶς, καὶ κλείων τὴν θύραν τοῦ θαλάμου τοῦ Καλλιστράτου κατήρχετο εἰς τὸ μαγειρεῖον διὰ νὰ κάμῃ τὰς ἀπαντήσεις, ἥτοι νὰ καύσῃ αὐτὰ, κατὰ τὴν ῥήτην αὐστηρὰν διαταγὴν τοῦ Καλλιστράτου, πρὸς διατήρησιν τῶν ἐν αὐτοῖς δημοσίων καὶ ἀτομικῶν ἀπορήτων τοῦ μεγάλου ἀνδρός· μολονότι ὡς ἐπιτοπλεῖστον ὁ πίθηκος, γαργαλιζόμενος, φάίνεται, ὑπὸ τῆς ὁσμῆς τῶν φαγητῶν, ἀντὶ νὰ καύσῃ αὐτὰ ὃ ἔδιος, παρέδιδεν εἰς τὸν Ἰσπανὸν παραμάγειρον Δασμαρίλλας (Las—Marillas) ἐλάμβανε παρὰ τούτου ἐπὶ πίνακος τὴν μερίδα τῆς τροφῆς αὐτοῦ, καὶ εἰσήρχετο εἰς τὸν αἴθριον τῆς οἰκίας, ὃπου ἐγευμάτιζεν ἡσύχως· ὃ δὲ παραμάγειρος νομίζων ἀσωτείαν τὸ νὰ καίωνται καθ' ἐκάστην τόσα χαρτία, ἐπώλει αὐτὰ εἰς τοὺς παντοπώλας πρὸς ἔξήκοντα λεπτὰ τὴν ὥκαν.

Ο πίθηκος Ξούθ ἀφοῦ ἐγευμάτιζεν, ἐπέστρεψε καὶ ἵστατο ὄρθιος ἔξω τῆς θύρας τοῦ θαλάμου τοῦ Καλλιστράτου, ἔχων προσηλωμένους τοὺς ὄφθαλμοὺς εἰς τὸ ἀντικρὺ αὐτοῦ μέγα ὥρολόγιον· ἀμαὶ δὲ ὅτε ἐσήμανεν ἡ ὀγδόνη ὥρα, εἰσήρχετο ἀμέσως εἰς τὸν θάλαμον καὶ ἔξυπνιζε τὸν δεσπότην αὐτοῦ, δστις ἐγειρόμενος ἔξυρίζετο καὶ ἔκαμψε τὸν παρὰ αὐτοῦ ὄνομαζόμενον ἐσπεριὸν καὶ λαβὼν πιστούς γεύματος, τοῦ δοποίου τελειωμένου, κατέβαινεν, εἰσήρχετο εἰς τὴν ἀμαξαν αὐτοῦ καὶ μετέβαινε ποτὲ μὲν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ Σουλτανίτζας· εἰς δὲ τὰς δύο ἥ τρεις μετὰ μεσούνκτιον παρεδίδετο εἰς τὸν νυκτερινὸν ὑπνον μέχρι τῆς ἐρχομένης πρωΐας.

Τοιοῦτος τις ὑπῆρχε σχεδὸν ὁ ἡμερούσιος κανονισμὸς τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τοῦ περινευστάτου τῶν Ἀθηνῶν γέου.

'Αλλὰ μίαν ἡμέραν ἔξελθόντος τοῦ Καλλιστράτου, ὁ θαλαμηπόλος Ξούθ μείνας μόνος εἰς τὸν θάλαμον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, συνέλαβεν, ἀγνοοῦμεν πόθεν κινούμενος, τὴν ἴδεαν τοῦ νὰ ξυρίσῃ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· περιβαλὼν λοιπὸν περὶ τὸν τράχηλον τὸ χρυσοκέντητον ὡμόλινον, τὸ δόποιον εἶχε κεντήσει διὰ τὸν Καλλιστρατὸν ἡ ὥραί Σουλτανίτζα, καὶ λαβὼν ἐν τῶν ἐνδόξων ξυραφίων τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, καὶ στὰς ἐνώπιον τοῦ ἀντικρύ τῆς θύρας καθρέπτου, ἥρχισε τὴν ἐργασίαν ταύτην. 'Αλλ' ἐπειδὴ εἴτε ἐκ τῆς ἀνεπιτηδειότητος τοῦ πίθηκου, εἴτε ἐκ τῆς σκληρότητος τῶν τριχῶν αὐτοῦ, εἴτε καὶ ἐκ τῆς ποιότητος τοῦ σιδήρου ἐθισμένου νὰ ἀποκύρῃ τὰς τρίχας μόνον μεγάλων ἀνδρῶν, ὁ πίθηκος δὲν ἤδυνατο νὰ προχωρήσῃ οὐδόλως εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην· κρατήσας λοιπὸν τὸ ἐν ξυράφιον εἰς τοὺς ὁδόντας αὐτοῦ, ἥθελησε νὰ δοκιμάσῃ διὰ τοῦ ἑτέρου.

'Αλλ' ἐνῷ ὁ Ξούθ στενοχωρούμενος διὰ τὴν ἀποτυχίαν ἔτριβε διὰ τοῦ δευτέρου ξυραφίου τὸ μέτωπον αὐτοῦ, ἀνοίγει αἴρηνης ἡ θύρα τοῦ θαλάμου καὶ ὁ ἀντικρὺ καθρέπτης δεικνύει εἰς τὸν πίθηκον τὸν εἰσερχόμενον αὐτοῦ δεσπότην· ἡ δὲ θέα τοῦ Καλλιστράτου ἐνέπνευσε τοσοῦτον φόβον εἰς τὸν πίθηκον, ὅτε νεκρωθεὶς σχεδὸν ἀφῆκε νὰ πέσωσι κατὰ γῆς

ἀμφότερα τὰ ξυράφια, τῶν δύοιων τὰ θρύμματα διεσκορπίσθησαν ἐπὶ τοῦ ἑδάφους.

Ο Καλλίστρατος κυριεύεται ὑπὸ φρικώδους μάνιας ὥλεπων καταερματισμένον τὸν πολύτιμον αὐτοῦ θησαυρὸν· δλόκληρος ή Ἑλλὰς πυρπολουμένη καὶ καταστρεφομένη, δλόκληρος ή Εὔρωπη καὶ δλος ὁ κόσμος καταποντιζόμενος, δὲν ηὔτελον ἐμπνεύσει εἰς αὐτὸν τοιαύτην ἀπαρχήρητον καὶ μανιώδη θλίψιν. Εἰς τὴν δρμὴν τοῦ πάθους αὐτοῦ ἀρπάζει ἐκ τοῦ ποδὸς τὸν πίθηκον καὶ περιστρέφων μανιωδῶς αὐτὸν εἰς τὸν ἀέρα (διότι αἱ Εὐρωπαῖαι ήδυπάθειαι δὲν εἴχον εἰσέτι καταστρέψει ἐξ δλοκλήρου τὴν φυσικὴν εὐρωστίαν τοῦ μίσου τοῦ ἀγωγάτου Γιάννη·) κτυπᾷ αὐτὸν κατὰ γῆς, τὸν καταπατεῖ διὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, καὶ τὸ χρυσούφαντον ὡμόλινον, θεβαμμένον εἰς τὸ αἷμα τοῦ πιθήκου, ἐμπεριδίεται εἰς τοὺς πόδας τοῦ Καλλίστρατου καὶ καταξεσχίζεται εἰς μυρία κομμάτια. Η ἀναξιοπάθεια τοῦ θαυμασίου τούτου καλλιτεχνήματος τῆς ὠρχίας Σουλτανίτσας ἔρεθίζει ἔτι μᾶλλον τὸν ἔξημμένον θύμον τοῦ Καλλίστρατου, ὡς ἐκκαίει τὴν πυρκαϊὰν τὸ ἐπιχεόμενον εἰς αὐτὴν ἔλαιον, καὶ ἐνῷ ὁ πίθηκος καθημαγμένος ἐσύρετο πρός τινα γωνίαν τοῦ θαλάμου, ο Καλλίστρατος ἀρπάζει θαρεῖαν ῥάβδον καὶ ἀρχίζει νὰ παίνῃ ἐκ νέου τὸν δυστυχῆ Ξούθι· ἀφοῦ δὲ ἀφῆκεν αὐτὸν σχεδὸν ἡμιθανῆ, ἔξικμασμένος καὶ ὁ ἴδιος ὑπὸ τῆς ἀγωνίας καὶ τοῦ έλάρους τῆς θλίψεως αὐτοῦ, ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ ἐκεῖ παρακειμένου σκίμποδος, ὃπου διέμενεν ἀναίσθητος καὶ ἀκίνητος ἥμίσειαν περίπου ὥραν· μόλις δὲ ἡσθάνθη, ὅτι ἐπαναλαμβάνει τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ ἐγερθεῖς ἡρπασε τὸ ἐπὶ τοῦ τοίχου κρεμάμενον ξίφος αὐτοῦ καὶ ὥρμησε νὰ καταερματίσῃ τὸν δυστυχῆ Ξούθι· ἀλλὰ μόλις ὁ Καλλίστρατος εἴχε σύρει τὸ ξίφος, ὁ Ξούθι ἐγερθεὶς καὶ στὰς ὄρθιος ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ «στάσου, λέγει πρὸς αὐτὸν, ἀφρών καὶ μωρὲ νέε! ὡς δοῦλόν σου ἡδύνασο νὰ μὲ μαστιγώσῃς κατὰ τὴν φαντασίαν σου, ἀν καὶ πέραν τοῦ δέοντος· ἀλλὰ δὲν σοὶ εἰναι ἐπιτετραμμένον περισσότερον, οὕτε δύνασαι νὰ ἔξουδενώσῃς τὴν ὑπαρξίαν μου.»

Η ἐκπληξίς τοῦ Καλλίστρατου, ἀκούσαντος τὸν πίθηκον νὰ λαλῇ ὡς ἀνθρώπος, ἀπέλιθωσεν ὅλας

αὐτοῦ τὰς δυνάμεις· τὸ ξίφος ἔπεσεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ τρέμων ἐπανῆλθε καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ σκίμποδος, ἔχων τοὺς ὄφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ πιθήκου, ὅστις σοθαρῶς ἵσταμενος ἀντικρὺ τοῦ Καλλίστρατού, ἀπέμασσε τὸ αἷμα τῶν πληγῶν αὐτοῦ διὰ τῶν κομματίων τοῦ ὥραίου ὡμολίνου, τὰ δυοῖα ἔρριπτε μετὰ περιφρονήσεως· θαλεῖς δὲ σιωπὴ τινῶν λεπτῶν ἐκυρίευσεν ἐντὸς τοῦ θαλάμου, τὴν δύοιαν ὁ Καλλίστρατος, συνελθὼν ὀλίγον ἀπὸ τῆς ἐκπληξεως αὔτοῦ, διέκοψε πρῶτος καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ξούθι «πᾶς, λέγει, σὺ ζωρ ἄλογος καὶ ἀραισθητος, στερημένος λογικοῦ καὶ γωνῆς, ηδυκήθης νὰ ὀμιλήσῃς κατὰ ταύτην τὴν στιγμήν; ή μήπως εἶσαι καταχθόνιος δαίμων ὑπὸ τὴν μορφὴν πιθήκου;» «Όχι, ἀπεκρίθη σοθαρῶς καὶ σείων τὴν κεφαλὴν ὁ πίθηκος Ξούθι, «οὔτε δαίμων εἶμαι, οὔτε στερημένος λογικοῦ καὶ αἰσθημάτων, ὡς σὺ ρομίζεις ποῖος δὲ εἶμαι καὶ πᾶς καὶ διατὶ ενδίσκομαι ὑπὸ τὴν μορφὴν πιθήκου καὶ ὑπὸ τὴν δεσποτείαν σου, θέλω σὲ εἰπεῖ αὐτοῖς διότι η μὲρ οὐλία μου θέλει εἰσθαι ἐκτεταμένη καὶ σπουδαία, ἀμφότεροι δὲ ἔχομεν χρείαν ἀναπαύσεως, σὺ μὲρ διὰ τὰ συνέλθης ἀπὸ τῆς ταραχῆς τῆς ἐκπληξεως σου, ἐγὼ δὲ διὰ τὰ περιποιηθῶ τὰς πληγὰς, τὰς δοποιας ἐπέφερες μὲρ κατ' ἔμοι ἀδίκως, ἀλλ' αἰτίας ὑπῆρχε περπωμένος σὲ μὲρ καὶ πολλοὺς ὁμοίους σου ράπολεσσοι τὴν οὐδόρ τοῦ λογικοῦ, εἰς ἔμε δὲ ράπαγγελλωσι τὸ πλησάζον τέρμα τῆς καταδίκης γου. Εγ τοσούτῳ σὲ ειδοποιῶ, διτι σὲ συμφέρει τὰ μέριστα νὰ κρύψῃς μετὰ προσοχῆς τὴν περὶ τῶν σημερινῶν συμβάτων ἐκπληξεῖς καὶ ταραχήρ σου καὶ νὰ μὴρ ἐμπιστευθῆς εἰς οὐδέτερα τὴν διήγησιν τῆς παραδόξου ταύτης σκηνῆς. Ταῦτα λέγων ὁ πίθηκος Ξούθι ἐξῆλθε σοθαρῶς ἀφῆσας τὸν Καλλίστρατον θυμισμένον εἰς ληθαργικὴν ἔκστασιν.

Οι μὲν νέοι λέγουσιν ἀείποτε πᾶν ὅτι πράττουσιν, οἱ δὲ γέροντες πᾶν ὅτι εἴπραξαν, οἱ δὲ μωροὶ πᾶν ὅτι μέλλουσι νὰ πράξωσιν.

Η κολακεία δμοιάζει τὸ κιθέρηλον νόμισμα· τὸ δποῖον ζημιοῦ πάντοτε τὸν λαμβάνοντα.

Τῷ ὅντι ζῶντι ἀλογον ἀνευ οὐρᾶς καὶ κεράτων δὲ ἀνεπιστήμων καὶ ἀμουσος καὶ ἀτεχνος· εἰ δὲ καὶ ζῆ μη ποοφαγῶν, τοῦτο ἀγαθῆ τύχη τοῖς ποοφάγοις ἔστι ζώοις. (Δ Γαλανοῦ μεταφ. ἐκ τοῦ Ἰνδικοῦ)